

UPPGIFTER till Marthaförbundets broschyr

MJÖLK

Innehåll

Inledning	2
Uppgifter:	
Uppvärmning	3
Termer	4
Mjölakens väg	5
Ekologiska mjölgårdar	6
På besök i ladugården	8
Glassfabriken på landet	10
Recept	12
Ordförteckning	14
Facit	16
Bilaga 1: Mjölkmemory	19

INLEDNING

Mjök är en viktig näringskälla som hör till vårt dagliga liv. Det är rekommenderat att konsumera mjökprodukter varje dag eftersom de innehåller rikligt med energi, proteiner, vitaminer och mineralämnen. Även om mjökdrickandet har minskat har konsumtionen av andra mjökprodukter (t.ex. yoghurt och ostprodukter) ökat.

Marthaförbundets broschyr samlar ihop intressant fakta om dagens mjökproduktion och -konsumtion. Broschyrens texter belyser såväl mjökdrickandets historia som dagens mjökgårdar, förklarar centrala termer och guidar oss på mjölkens väg från gården till butiken.

Uppgifterna i häftet baserar sig på broschyrens texter och bilder och underlättar behandlingen av temat på lektionerna. I slutet av häftet finns även en omfattande ordlista.

De två första uppgifterna kan användas innan ni bekantar er med broschyrens texter för att memorera de vanligaste mjökprodukterna. Som uppvärmning kan ni också diskutera t.ex.

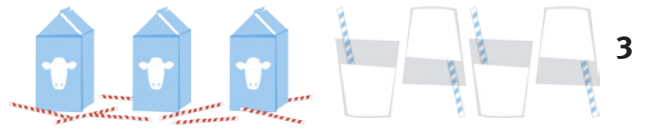
- om elever brukar konsumera mjökprodukter; hur ofta de dricker mjök eller äter yoghurt, fil osv.
- vilka produkter är deras favoriter.
- i vilka maträtter används mjökprodukter.
- varför det är rekommenderat att inta mjökprodukter varje dag.

Uppgifternas svårighetsgrad varierar så att man kan välja de lämpligaste uppgifterna för varje text. Man kan också arbeta med texter i grupper så att varje grupp får en text som den presenterar för de andra grupperna som (t.ex. Power Point eller poster). Några uppgifter är muntliga.

Behandlingen av temat kan utvidgas på många sätt. Förslagsvis kan eleverna:

- under en veckas tid hålla en "mjökdagbok" där de antecknar vilka mjökprodukter och när de har konsumerat.
- titta i köksskåpen hemma och göra en lista över alla produkter som innehåller mjök och göra en egen ordlista över centrala ord med hjälp av svenskspråkiga texter i förpackningar och etiketter.
- prova på en recept hemma och rapportera på lektionen.

När temat har behandlats kan man sammanfatta arbetet genom en diskussion kring vad eleverna har lärt sig om temat, om deras syn på mjökprodukter har ändrats på något sätt, vilka andra råvaror skulle de vara intresserade av att lära sig mera om... Marthaförbundet och Svenska nu har tidigare samarbetat kring spannmål, vilda växter, svamp och bär. Materialen finns på www.svenskanu.fi/pedagogik.

Uppvärmning

VILKA MJÖLKPRODUKTER KAN DU PÅ SVENSKA? TESTA DINA KUNSKAPER MED KORSORD OCH MJÖLKMEMORY.

A. KORSORD

Denna produkt...

1. äter man speciellt på sommaren. →																			
2. används som vispad bl.a. i födelsedagstårter. →																			
3. äter man ofta på morgonen eller som mellanmål. →																			
4. äter man ofta på brödet, Edam och Emmental är bland de mest köpta. →																			
5. används i matlagning, stekning, bakning osv. och några använder det också på brödet. →																			
6. kan drickas också av den som inte tål laktos. →																			
7. är drickbar men tjockare och surare än vanlig mjölk. →																			
8. liknar yoghurt, säljs i små burkar. →																			
9. En produkt som har producerats på en gård som skiljer sig från en konventionell mjölkgård är... →																			

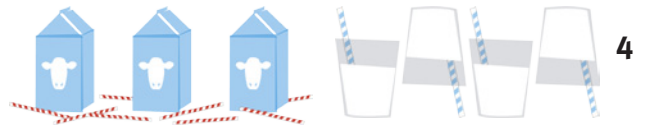
NYCKELORDET: DEN MEST KONSUMERADE MJÖLKTYPEN.

PÅ FINSKA: _____

B. MJÖLKMEMORY

Spelet genomförs som ett vanligt memoryspel, dvs. elever skall vända upp två kort åt gången och försöka hitta ett par. Eleven ska få behålla de par som han/hon hittar, och den som fått mest par vinner.

Material: Spelbrickorna hittar du i slutet av uppgiftshäftet som bilaga 1.

Termer

BEKANTA DIG MED ORDLISTAN PÅ SIDAN 6.

C. HITTA RÄTTA TERMER TILL FÖRKLARINGARNA

_____ innebär att en person inte tål mjölkens proteiner.

_____ är mätning och uppföljning av mjölkens produktion och kvalitet på nationell nivå.

_____ är överkänslighet mot mjölksocker.

_____ köps direkt från mjölkgården och har inte behandlats på något sätt.

_____ är den första mjölken efter kalvningen.

_____ betyder upphettning av mjölk för att döda bakterier och att förlänga hållbarheten.

D. KAN DU DESSA TERMER PÅ FINSKA? SKRIV PÅ RADERNA NEDAN.

_____	_____
_____	_____
_____	_____

E. JOBBA MED DIN KOMPIS!

Gå igenom också de övriga termerna. Välj turvis en av termerna och förklara den till kompisens på svenska utan att läsa förklaringen direkt. Fortsätt tills ni har gått igenom alla termer.

Mjölakens väg

LÄS TEXTEN MJÖLKENS VÄG PÅ SIDAN 7 OCH GÖR UPPGIFTERNA.

F. SÄTT I RÄTT ORDNING

1. ___ a. Mjölken rinner till gårdstanken och kyls ner.
2. ___ b. Mjölken transporteras till konsumenter; till butiker, restauranger osv.
3. ___ c. Fettet separeras.
4. ___ d. Mjölken packas i pappkartonger eller plastflaskor.
5. ___ e. En del av fettets blandas tillbaka så att mjölken får rätt fetthalt.
6. ___ f. Mjölkbonden mjölkar sina kor.
7. ___ g. Mjölken pastöriseras eller steriliseras genom upphettning.
8. ___ h. D-vitamin tillsätts i mjölken.
9. ___ i. Mjölken filtreras för att få bort eventuella skräp.
10. ___ j. Mjölken homogeniseras; fettets fördelas jämnt i mjölken.
11. ___ k. Mjölkbilen hämtar mjölk från gården till mejeriet.
12. ___ l. Mjölken kyls ner igen.

G. KORSORD

1. Tillverkas av mjölakens fett som tagits bort under separeringsprocessen. →										
2. Ett ställe där mjölk behandlas och packas. →										
3. Verb som betyder upphettningen av mjölk för att förstöra bakterier. →										
4. Ett ställe som producerar mjölk. →										
5. I Finland packas mjölk vanligen i en sådan. →										
6. Ett ställe där man kan köpa t.ex. mjölk. →										
7. Tillsätts i mjölk. →										
8. Behandlingarna i mejeriet förlänger mjölakens ... →										

NYCKELORDET: HÄMTAR MJÖLK FRÅN GÅRDARNA. PÅ FINSKA: _____

Ekologiska mjölgårdar

**LÄS TEXTEN HUR SKILJER SIG EN EKOLOGISK MJÖLKGÅRD FRÅN EN KONVENTIONELL?
PÅ SIDAN 9. PÅSTÅENDENA HANDLAR OM EKOLOGISKA MJÖLKGÅRDAR.**

H. RÄTT ELLER FEL?

Markera varje påstående med rätt (R) eller fel (F), och korrigera de felaktiga påståendena på svenska.

1. Korna måste vara inne hela vintern. R | F

2. Korna har mera plats för sig. R | F

3. Fodret kan vara ekologiskt eller konventionellt odlat. R | F

4. Största delen av fodret kan köpas av andra producenter. R | F

5. Största delen av fodret ska bestå av grovfoder. R | F

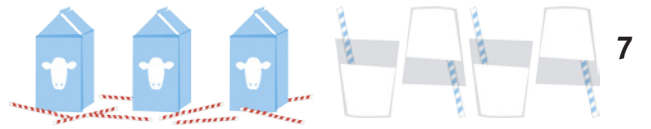
6. En vecka gamla kalvar ska få vara med andra kalvar. R | F

7. Kalven får dricka mjölk endast under de tre första månaderna. R | F

8. Kalvarna avhorns ibland av bonden själv. R | F

9. Finska ursprungsraser är inte lämpliga för ekologiska mjölgårdar. R | F

10. Karenstiden efter medicineringen är längre än på konventionella gårdar. R | F

Ekologiska mjölkgårdar

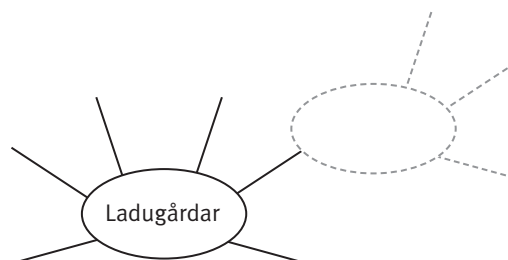
I. BÅSSTALL ELLER LÖSDRIFT?

LÄS PÅSTÅENDENA OCH KRYSSA FÖR RÄTT ALTERNATIV ELLER GÖR DIREKT EN EGEN MINDMAP (UPPGIFT J).

båsstall /lösdrift

- Korna står bundna från halsen.
- Korna kan vandra fritt omkring.
- Över hälften av korna bor i denna ladugårdstyp.
- Den vanligaste ladugårdstypen i Finland.
- Denna ladugårdstyp blir hela tiden vanligare.
- De gamla ladugårdarna är ofta av denna typ.
- Mjölkningsen sköts med mjölkningsrobotar eller vid mjölkningsstationer.
- Mjölkningsen sköts av en mjölkare som kommer till korna.

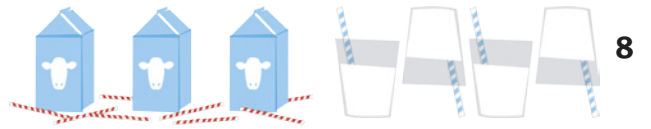
J. GÖR EN MINDMAP OM LADUGÅRDAR

K. JOBBA MED DIN KOMPIS!

PRESENTERA ERA MINDMAPS TILL VARANDRA.

På besök i ladugården

LÄS TEXTEN PÅ SIDAN 10.

L . KORSORD

1. Mjölksproducentens viktigaste arbetsuppgift varje dag. →

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Kons unge. →

--	--	--	--	--

3. Ägaren till mjölkladugården kallas för mjölk- →

--	--	--	--	--

4. Delat i fyra delar, mjölken kommer ut genom spenar i det. →

--	--	--	--	--	--

5. Kon kallas för det innan den har kalvat. →

--	--	--	--	--

6. Den vanligaste ladugårdstypen i Finland. →

--	--	--	--	--	--	--	--

7. När kon vill bli mjölkad går den själv till en... →

--	--	--	--	--

8. Ladugårdstyp där kon fritt kan vandra omkring. →

--	--	--	--	--	--	--

NYCKELODET: EN BYGGNAD FÖR KOR PÅ EN BONDGÅRD.

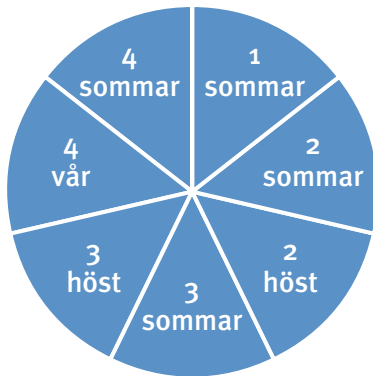
PÅ FINSKA: _____

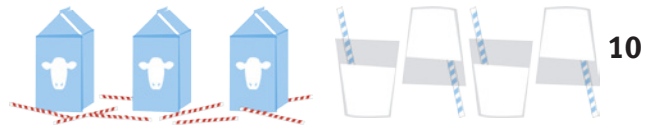

På besök i ladugården

LÄS TEXTEN OCH TITTA PÅ BILDERNA PÅ SIDORNA 10–11.

M. BERÄTTA OM KONS ÅRSCIRKEL TILL DITT PAR (PÅ FINSKA)

Glassfabriken på landet

LÄS TEXTEN GLASSFABRIKEN PÅ LANDET PÅ SIDORNA 14–15.

N a. SVARA PÅ FRÅGORNA

1. Varför nämns Sillböle i texten?

2. Vad betyder konceptet Gårdsglass?

3. Hurdan är Sillböles gård?

4. Hur tillverkas glass på gården?

5. Vad händer med mjölken under processen?

6. Varför nämns laktosintolerans i samband med Herrgårdsglass?

7. Hur många olika smaker glass tillverkas på gården? Vilka udda smaker nämns i texten?

8. Var kan man köpa Herrgårdsglass?

9. Vad säjs det om olika glass och städer?

Glassfabriken på landet

LÄS TEXTEN GLASSFABRIKEN PÅ LANDET PÅ SIDORNA 14–15.

N b. SVARA PÅ FRÅGORNA PÅ FINSKA

1. Miksi Sillböle mainitaan tekstissä?

2. Mitä tarkoittaa Gårdsglass-konsepti?

3. Millainen Sillbölen tila on?

4. Miten jäätelöä valmistetaan?

5. Mitä maidolle tapahtuu prosessissa?

6. Miksi laktoosi-intoleranssi mainitaan Herrgårdsglass-jäätelön yhteydessä?

7. Kuinka montaa eri makua tilalla valmistetaan ja mitä harvinaisia makuja tekstissä mainitaan?

8. Mistä Herrgårdsglass-jäätelöä voi ostaa?

9. Mitä tekstissä kerrotaan eri kaupungeista ja jäätelöstä?

Recept

BEKANTA DIG MED RECEPTEN PÅ SIDORNA 17–28.

O. KORSORD

1. kiehua →													
2. sekoittaa →													
3. asettaa, laittaa →													
4. ottaa esille →													
5. leikata →													
6. lämmittää →													
7. sekoittaa, sotkea →													
8. kuoria →													

NYCKELODET: HÖR TILL KÖKET. PÅ FINSKA: _____

P. KORSORD

1. Man vispar grädde med en... →													
2. kniv och ... →													
3. Den vanligaste glassorten är... →													
4. ett rött bär, inte jordgubbe... →													
5. Man kan steka köttfärs med denna. →													
6. milliliter, centiliter... →													
7. ...är vitt och sött. →													
8. ...är vitt, och kan vara grovt eller fint. →													
9. ...är ett mått. →													
10. en vit rulle →													

NYCKELODET: EN EFTERRÄTT: _____

ORDLISTA

SANASTO

a

en anläggning (2)	<i>laitos</i>
automatiskt mjölkknings- system (5)	<i>automaattilypsy</i>
avel, -n	<i>kasvatus; jalostus</i>
avlad	<i>jalostettu</i>

b

en behandling (2)	<i>käsittely</i>
ett ben (5)	<i>luu</i>
benmassa, -n	<i>luumassa</i>
bespruta (I)	<i>ruiskuttaa</i>
en beståndsdel (2)	<i>ainesosa, rakenneos</i>
beta (I) gräs	<i>laiduntaa</i>
betingsmjölk, -en	<i>tinkimaito; tilamaito</i>
boskap, -en	<i>karja</i>
ett båsstall (5)	<i>parsinavetta</i>

d

dräktig	<i>tiine</i>
---------	--------------

e

ekologisk	<i>luomu</i>
-----------	--------------

f

femfaldigas (passiv)	<i>viisinkertaistua</i>
fettfri	<i>rasvaton</i>
fetthalt, -en	<i>rasvapitoisuus</i>
fettlös	<i>rasvaliukoinen</i>
fettsnål	<i>vähärasvainen</i>
fil, -en	<i>viili</i>
filtrera (I)	<i>suodattaa</i>
foder, fodret	<i>rehu</i>
förebygga (II)	<i>ehkäistä, estää</i>
förädla (I)	<i>jalostaa</i>

g

en glasflaska (1)	<i>lasipullo</i>
glass, -en	<i>jäätelö</i>
gnida (IV) av	<i>hangata</i>
grovfoder	<i>korsirehu</i>
gynnsam	<i>suotuisa, edullinen</i>
grädde, -en	<i>kerma</i>

h

en hage (2)	<i>haka</i>
-------------	-------------

homogenisera (I)	<i>homogenoida</i>
hornlös	<i>sarveton</i>
hållbarhet, -en	<i>säilyvyys</i>
en höft (3)	<i>lantio, lanne</i>
i	
inseminera (I)	<i>siementää</i>
Institutet för hälsa och välfärd	<i>Terveyden ja hyvinvoinnin laitos</i>
ett intag (5)	<i>saanti</i>
j	
jordbruk, -et	<i>maatalous</i>
ett juver (5)	<i>utare</i>
k	
kalcium, -et	<i>kalsiumi</i>
en kalv (2)	<i>vasikka</i>
kalvning, -en	<i>vasikointi, poikiminen</i>
en ko (2)	<i>lehmä</i>
kokontroll, -en	<i>tuotosseuranta</i>
konstgödsel, -n	<i>apulannoite</i>
konsumera (I)	<i>kuluttaa</i>
konventionell	<i>tavanomainen, perinteinen</i>
en kronärtskocka (1)	<i>artisokka</i>
en krukskärva (1)	<i>ruukun sirpale</i>
en kviga (1)	<i>hieho</i>
kyla (II) ner	<i>kylmentää, jäähdyttää</i>
l	
en ladugård (2)	<i>navetta</i>
laktos, -en	<i>laktoosi; maitosokeri</i>
laktosfri	<i>laktoositon</i>
laktosintolerans, -en	<i>laktoosi-intoleranssi</i>
en lantras (3)	<i>maatiaisrotu</i>
Livsmedelssäkerhets- verket	<i>Elintarviketurvallisuus- virasto</i>
lättmjölk, -en	<i>kevytmaito</i>
lättsaltad	<i>vähäsuolainen</i>
ett lösdriiftsstall (5)	<i>pihatto</i>
m	
en matberedare (5)	<i>monitoimikone</i>
matlagning, -en	<i>ruoanlaitto</i>
ett mejeri (3)	<i>meijeri</i>
ett mineralämne (4)	<i>kivennäisaine</i>
mjölka (I)	<i>lypsää</i>
mjölk, -en	<i>maito</i>

mjölkallergi, -n	<i>maitoallergia</i>
en mjölkbil (2)	<i>maitoauto</i>
en mjölkbonde (3)	<i>maitotilallinen</i>
en mjölkdryck (3)	<i>maitojuoma</i>
en mjölkgård (2)	<i>maitotila; lypsykarjatila</i>
en mjölkko (3)	<i>lypsylehmä</i>
mjölkkonsumtion, -en	<i>maidonkulutus</i>
en mjölkkoras (3)	<i>lypsylehmärotu</i>
mjölkning, -en	<i>lypsäminen; lypsy</i>
en mjölkkningsmaskin (3)	<i>lypsykone</i>
en mjölkkningsrobot (2)	<i>lypsyrobotti</i>
en mjölkkningsstation (3)	<i>lypsyasema</i>
en mjölkprodukt (3)	<i>maitotuote</i>
n	
en nypa (1)	<i>hyppysellinen</i>
en näve (2)	<i>kourallinen</i>
o	
obehandlad	<i>käsittelemätön</i>
ost, -en	<i>juusto</i>
osteoporos, -en	<i>osteoporoosi</i>
p	
packa (I)	<i>pakata</i>
en pappkartong (3)	<i>pahvilaatikko; tölkki</i>
pastörisera (I)	<i>pastörisoida</i>
pensla (I)	<i>voidella</i>
plana (I) ut	<i>tasoittua, tasaantua</i>
en plastflaska (1)	<i>muovipullo</i>
en plastpåse (2)	<i>muovipussi</i>
producera (I)	<i>tuottaa</i>
proteinhalt, -en	<i>proteiinipitoisuus</i>
r	
råmjölk, -en	<i>ternimaito</i>
s	
separera (I)	<i>separoida; erottaa</i>
ensilage -et	<i>säiliörehu</i>
ett skelett (5)	<i>luusto; luuranko</i>
en skvätt (2)	<i>tilkka</i>
smaksätta	<i>maustaa</i>
smör, -et	<i>voi</i>
en spene (2)	<i>nisä</i> (<i>lehmällä myös 'vedin'</i>)
ett spett (5)	<i>varras</i>
spiskummin	<i>roomankumina</i>

spjälka (1)	<i>pilkkoa</i>
stabilisera (I)	<i>stabiloida</i>
sterilisera (I)	<i>sterilisoida</i>
surmjölk, -en	<i>piimä</i>
surna (I)	<i>hapantua</i>
t	
en tjur (2)	<i>sonni; härkä</i>
transportera (I)	<i>kuljettaa</i>
trä (III)	<i>pujottaa; työntää; vetää</i>
tämja (II)	<i>kesyttää</i>
tärna (I)	<i>kuutioida</i>
u	
upphettning, -en	<i>kuumennus</i>
v	
vassle (eller vassla)	<i>hera</i>
y	
yoghurt, -en	<i>jugurtti</i>
å	
årsproduktion, -en	<i>vuosituotanto</i>
åtgång, -en	<i>kulutus, menekki</i>

FACIT

UPPVÄRMNING

A. KORSORD

1. glass
2. grädde
3. yoghurt
4. ost
5. smör
6. mjölkdryck
7. surmjölk (filmjölk)
8. fil
9. ekologisk

Nyckelordet: lättmjölk.

På finska: kevytmaito.

B. MJÖLKMEMORY

fettfri mjölk – *rasvaton maito*
betingsmjölk – *tinkimaito (tilamaito)*
lättmjölk – *kevytmaito*
mjölkdryck – *maitojuoma*
surmjölk – *piimä*
helmjölk – *täysmaito*
ekologisk mjölk – *luomumaito*
råmjölk – *ternimaito*
gammaldags mjölk – *vanhanajan maito*
yoghurt – *jugurtti*
fil – *viili*
kvarg (kvark) – *rahka*
gräddfil – *kermaviili*
grädde – *kerma*
vispgrädde – *vispikerma*
matgrädde – *ruokakerma*
ost – *juusto*
färskost – *tuorejuusto*
mögelost – *homejuusto*
grynost – *raejuusto*
creme fraiche – *ranskankerma*
glass – *jäätelö*
smör – *voi*
smetana – *smetana*

TERMER

C.

Mjökallergi
Kokontroll
Laktosintolerans
Betingsmjölk
Råmjölk
Pastörisering

D.

Maitoallergia
Tuotosseuranta
Laktoosi-intoleranssi
Tinkimaito
Ternimaito
Pastörinti

E. JOBBA MED DIN KOMPIS

MJÖLKENS VÄG

F. SÄTT I RÄTT ORDNING

1. f
2. a
3. k
4. i
5. c
6. e
7. h
8. j
9. g
10. l
11. d
12. b

G. KORSORD

1. smör
2. mejeri
3. pastörisera
4. mjölkgård
5. pappkartong
6. butik
7. d-vitamin
8. hållbarhet

Nyckelordet: mjölkbil. På finska: maitoauto.

EKOLOGISKA MJÖLKGÅRDAR

H. RÄTT ELLER FEL

1. FEL: Korna har möjlighet att gå ute även på vintern.
2. RÄTT
3. FEL: Fodret ska vara ekologiskt foder som inte har besprutats eller fått konstgödsel.
4. FEL: Minst sextio procent av fodret ska produceras på den egna gården.
5. RÄTT
6. RÄTT
7. FEL: Kalven ska få dricka mjölk i minst tre månader.
8. FEL: Avhorningen sköts alltid av en veterinär.
9. FEL: Det är rekommenderat att korna är finska ursprungsraser.
10. RÄTT

I. PÅSTÅENDEN

båsstall, lösdrift, lösdrift, båsstall, lösdrift, båsstall, lösdrift, båsstall

J. MINDMAP

K. JOBBA MED DIN KOMPIS

PÅ BESÖK I LADUGÅRDEN

L. KORSORD

1. mjölkning	5. kviga
2. kalv	6. båsstall
3. bonde	7. robot
4. juver	8. lösdrift

Nyckelordet: ladugård. På finska: navetta.

M. BERÄTTA OM KONS ÅRSCIRKEL TILL DITT PAR

GLASSFABRIKEN PÅ LANDET

Na. SVARA PÅ FRÅGORNAN

1. Sillböle är Sofias hemgård och en av de få inhemska glasstillverkarna.
2. Konceptet härstammar från Holland. I Finland har det funnits i 8 år. Idén går ut på att glassfabriken finns på en gård med egen mjölkproduktion.
3. På Sillböle gård finns 80 mjölkkor i lösdrift. De kan vistas ute i en rasthage året runt.
4. Glassen tillverkas på gårdens egen mjölk och grädde, som är laktosfri. Glassmaskinen tillverkar 20 l glass åt gången och det tar 20 minuter. Vanligen tillverkas det tio satser per dag. Till 20 l glass används 6 l mjölk och 5 l grädde.
5. Mjölken hettas upp innan kylningsprocessen börjar för att döda skadliga bakterier.
6. Många som lider av laktosintolerans kan äta Herrgårdsglassen. Mjölken är pastöriserad, men inte homogeniserad.
7. Herrgårdsglass har recept på flera tusen smaker, bl.a. memma-, peppar- och gräslöksglass.
8. Man kan köpa Herrgårdsglass på sommarevenemang, i specialbutikerna i huvudstadsregionen och i närbutikerna i Ekenäs, Kimito, Salo, Hangö och Dalsbruk. Glassfabriken har också ett litet

café som har öppet enligt överenskommelse.

- Pistaschglassen och sorbetten är populära smaker i Helsingfors, men inte i Hangö.

Nb. SVARA PÅ FRÅGORNÄ PÅ FINSKA

- Sillböle on Sofien kotitila ja yksi harvoista kotitiloista Suomessa, jossa valmistetaan kotimaista jäätelöä.
- Gårdsglass-konsepti tulee Hollannista. Suomessa se on toiminut kahdeksan vuotta. Konseptin idean mukaisesti kotijäätelötilalla on oma maitotuotantonsa.
- Sillbölen tilalla on 80 lypsylehmää pihatossa. Tilan lehmät voivat olla ulkona läpi vuoden aitauksessa.
- Jäätelö valmistetaan tilan lehmien tuotamasta maidosta ja laktoosittomasta kermasta. Jäätelökone valmistaa 20 l jäätelöä kerrallaan ja yhden 20-litran annoksen valmistamiseen kuluu 20 minuuttia. Yleensä tilalla valmistetaan 10 annosta päivässä. 20 litraan jäätelöä käytetään 6 l maitoa ja 5 l kermaa.
- Ennen jäähdytysprosessia maito kuumennetaan, jotta bakteerit kuolevat.
- Monet ihmiset, joilla on laktoosi-intoleranssi, ovat voineet syödä tilalla valmistettua kotijäätelöä. Tilalla käytettävä maito on vain pastöroitu (ei homogenisoitu).
- Tilalla on monta tuhatta reseptiä, erikoisia makuja ovat mm. määmi, pipari ja ruohosipuli.
- Herrgårdsglass-jäätelöä voi ostaa eri kesätapahtumissa, erikoisliikkeistä Helsingin alueelta sekä lähikaupoista Tammisaaresta, Kemiöstä, Salosta, Hangosta ja Taalintehtaalta. Tilalla on myös oma kahvila, joka on auki sopimuksen mukaan.
- Pistaasipähkinäjäätelö sekä sorbetti ovat esimerkiksi suosittuja Helsingissä, mutta eivät Hangossa.

BEKANTA DIG MED RECEPTEN PÅ SIDORNA 17–28.

O. KORSORD

- koka
- röra om
- sätta
- ta fram
- skära
- värma upp
- blanda ihop
- skala

Nyckelordet: kastrull. På finska: kattila

P. KORSORD

- elvisp
- gaffel
- vanilj
- hallon
- stekpanna
- deciliter
- socker
- salt
- tesked
- bakplåtspapper

Nyckelordet: en efterrätt = pannacotta

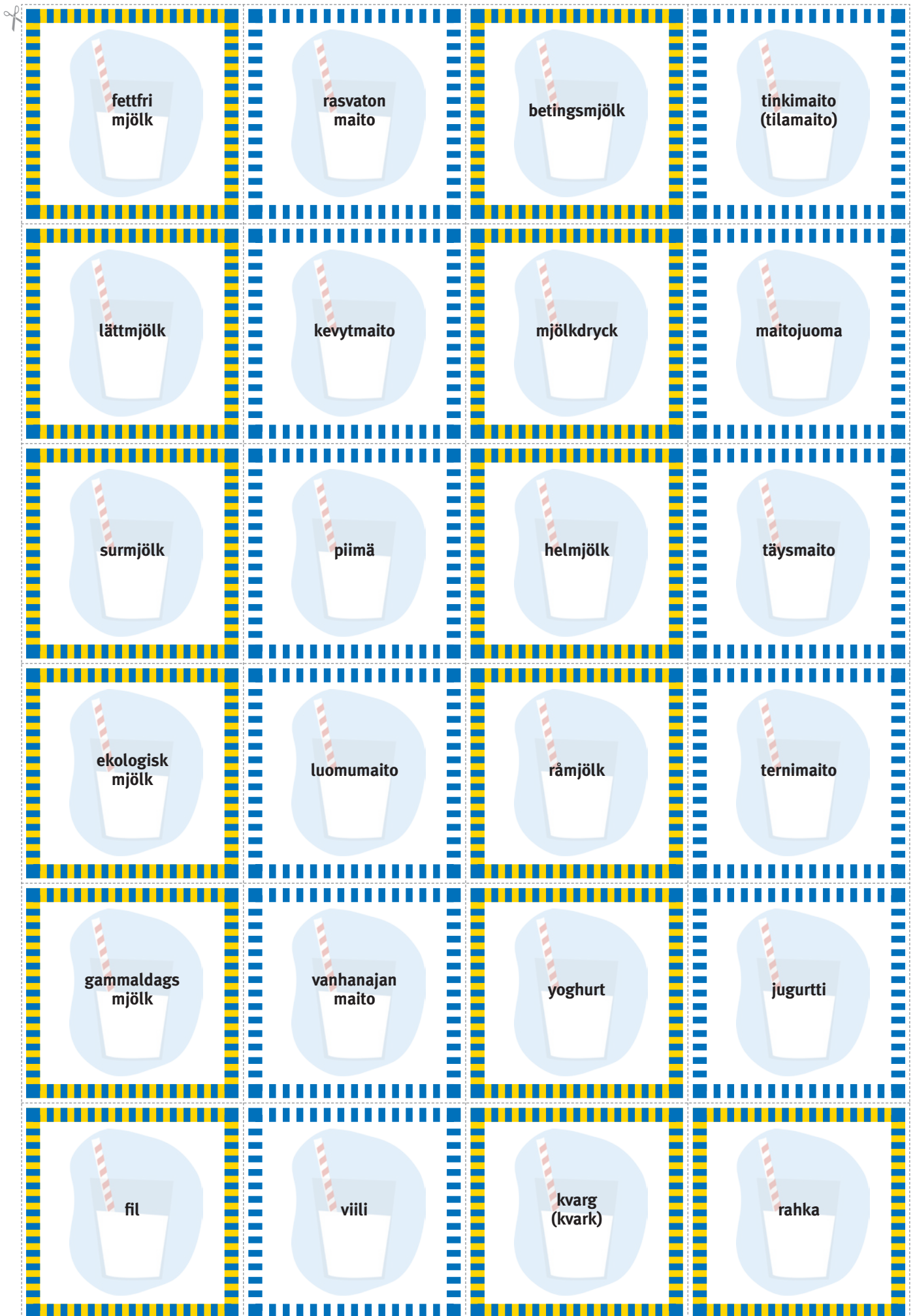
Q. PLANERA ETT EGET HEMLAGAT GLASSRECEPT

R. ÖVERSÄTT RECEPTET PÅ LAKRITSMILKSHAKE PÅ FINSKA

½ l vaniljajäätelöä
2 dl jääkylmää maitoa
2 ½ teelusikkaa lakritsijauhetta
Suklaakastiketta jäätelöä varten

Sekoita vaniljajäätelö ja maito kermaiseksi massaksi. Mausta lakritsijauheella. Kaada korkeisiin laseihin, lisää suklaakastiketta (kerroksittain).

Vinkki! Lakritsipulveri on täysin luonnonmukainen tuote, jota voi ostaa erikoisliikkeistä.

 <p>gräddfil</p>	 <p>kermaviili</p>	 <p>grädde</p>	 <p>kerma</p>
 <p>vispgrädde</p>	 <p>vispikerma</p>	 <p>matgrädde</p>	 <p>ruokakerma</p>
 <p>ost</p>	 <p>juusto</p>	 <p>färskost</p>	 <p>tuorejuusto</p>
 <p>mögelost</p>	 <p>homejuusto</p>	 <p>grynost</p>	 <p>raejuusto</p>
 <p>creme fraiche</p>	 <p>ranskankerma</p>	 <p>glass</p>	 <p>jäätelö</p>
 <p>smör</p>	 <p>voi</p>	 <p>smetana</p>	 <p>smetana</p>